

BSJ-19008

Secretariaat:

Antonio Vivaldistraat 2, 1083 GR Amsterdam
Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam

T +31(0)20 301 03 91
secretariaat@rjnet.nl
www.rjnet.nl

Werkplan 2019 – 2020

1. Inleiding

1.1. Doelstelling en rol

De Raad voor de Jaarverslaggeving (hierna: RJ) is het uitvoerend orgaan van de Stichting voor de Jaarverslaggeving en heeft tot doel de kwaliteit van de externe verslaggeving, in het bijzonder van de jaarrekening, binnen Nederland door rechtspersonen en andere juridische entiteiten te bevorderen. Daartoe worden jaarlijks de RJ-bundels 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving' (hierna: Richtlijnen) voor middelgrote en grote rechtspersonen (RJ-bundel) en voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK-bundel) gepubliceerd. Tevens worden gedurende het jaar RJ-Uitingen gepubliceerd. Daarnaast brengt de RJ gevraagd en ongevraagd advies uit aan overheid en andere regelgevende instanties, waaronder de International Accounting Standard Board (IASB) en de European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG).

1.2. Uitvoering

De RJ kent drie primaire aandachtsvelden:

- 1) het volgen en beïnvloeden van ontwikkelingen in internationale verslaggeving (IFRS);
- 2) het ontwikkelen en onderhouden van een compleet en up-to-date stelsel van verslaggevingsregels (Richtlijnen) voor Nederlandse rechtspersonen; en
- 3) het opstellen en onderhouden van aanvullende verslaggevingsregels (Richtlijnen) voor bijzondere bedrijfstakken.

De RJ is eindverantwoordelijk voor de inhoud van Richtlijnen en de commentaarbrieven aan overheid en andere regelgevende instanties. De RJ steunt hierbij op de voorbereiding door de RJ-Staf, het RJ-secretariaat en de RJ-werkgroepen. Tevens levert de RJ gevraagd of ongevraagd commentaar op (ontwerp)wetgeving en consultaties of adviesaanvragen van overheidsinstanties op het gebied van externe verslaggeving.

Dit werkplan geeft primair een overzicht van de onderwerpen waar de RJ, naar verwachting, in de periode van juni 2019 t/m juli 2020 aan zal werken. Met het oog op de publicatie van de RJ-bundels in het midden van het jaar (september) is voor de uitvoering van de werkzaamheden in feite sprake van een gebroken boekjaar. Het werkplan sluit hierop aan. Waar nodig / mogelijk wordt in het werkplan ook aandacht geschonken aan de 2^e helft van 2020.

1.3. Strategie

De RJ stelt zich periodiek de vraag welke stappen nodig zijn om zo goed mogelijk bij te dragen aan de kwaliteit van de externe verslaggeving in Nederland. Ten aanzien van zich voordoende wijzigingen in IFRS gaat de RJ na of relevante veranderingen, dan wel nieuw gepubliceerde en door de EU goedgekeurde International Financial Reporting Standards, in de Richtlijnen gefaciliteerd kunnen worden, althans voor zover dat bijdraagt aan goede verslaggeving in Nederland en geen strijdigheid oplevert met Nederlandse wetgeving. Daarbij is van belang dat dergelijke veranderingen in IFRS - na goedkeuring door de Europese Commissie - van toepassing zijn voor financiële verslaggeving van beursfondsen.

In de periode 2018-2019 heeft de RJ besloten dat Nederlandse ondernemingen die de RJ-richtlijnen toepassen tevens, op vrijwillige basis, kunnen opteren voor het toepassen van:

- het nieuwe IFRS-model van bijzondere waardevermindering uit IFRS 9 (Financial Instruments), door een wijziging in Richtlijn 290 'Financiële instrumenten';
- het nieuwe IFRS-model van verantwoording van leaseovereenkomsten uit IFRS 16 (Leases), door

een wijziging in Richtlijn 292 *'Leasing'*;

- het nieuwe IFRS-opbrengstverantwoordingsmodel uit IFRS 15, door een wijziging in Richtlijn 270 *'De winst-en-verliesrekening'* en Richtlijn 221 *'Onderhanden projecten'*.

In de periode 2019-2020 zal de RJ discussiëren en mogelijk besluiten nemen met betrekking tot het op termijn van kracht worden van IFRS 17 (Insurance Contracts). Tevens zal de RJ de ontwikkelingen bij de projecten van de IASB, zoals inzake *'Primary Financial Statements'*, volgen en nagaan of en hoe deze projecten mogelijk aanleiding geven tot (toekomstige) aanpassingen in de Richtlijnen.

2. Werkzaamheden

2.1 Beïnvloeden van IFRS- en EU-ontwikkelingen: planning algemeen

Om zeker te stellen dat Nederlandse opvattingen over kwalitatief hoogwaardige verslaggeving ook internationaal bekend zijn, en dat de belangen van partijen bij de totstandkoming van internationale verslaggevingsregels worden betrokken, participeert de RJ in de consultatieprocessen van de IASB en EFRAG. De RJ levert, rechtstreeks of in reactie op conceptcommentaren van EFRAG, commentaar op Discussion Papers, Exposure Drafts en andere "due process" documenten van de IASB. In aanvulling daarop zijn er ook diverse rechtstreekse contacten met de IASB en EFRAG. De RJ participeert in en geeft ook een financiële bijdrage aan EFRAG en de RJ-voorzitter heeft een zetel in de EFRAG-Board. De RJ neemt deel aan de periodieke vergaderingen van het Europese Consultative Forum of Standard Setters (CFSS) van EFRAG. Ook neemt de RJ deel aan de jaarlijkse World Standard Setters (WSS) meeting van de IASB en aan bijeenkomsten van de International Federation of Accounting Standard Setters (IFASS). Tevens zijn RJ-raadsleden actief in werkgroepen van de IASB en EFRAG. In 2019-2020 zal de RJ ook betrokken blijven bij de EU-initiatieven op het gebied van externe verslaggeving, bijvoorbeeld ontwikkelingen in navolging van het in 2018 door de Europese Commissie uitgevoerde "Fitness check on the EU framework for public reporting by companies".

2.2 Planning RJ-staf

De Richtlijnen worden geactualiseerd indien en voor zover daarvoor aanleiding is, bijvoorbeeld vanwege nationale of internationale ontwikkelingen of op grond van ingediende commentaren op (ontwerp)Richtlijnen. De algemene doelstelling is om nieuwe en/of wijzigingen in (ontwerp)Richtlijnen eenvoudiger en begrijpelijker te formuleren.

Voordat met een specifiek onderwerp of aanpassing wordt begonnen worden door de RJ-staf of een RJ-werkgroep, indien nodig, de hoofdlijnen van de (eventuele) aanpassingen aan de Raad voorgelegd. Dit bijvoorbeeld in de vorm van een educatieve sessie en/of een Point Outline (POL).

De RJ (-staf) heeft voor de periode 2019-2020 de volgende planning (in hoofdlijnen):

- Aanpassing van richtlijnen voor opbrengstverantwoording door een wijziging in Richtlijn 270 *'De winst-en-verliesrekening'* en Richtlijn 221 *'Onderhanden projecten'*;
- Project opties in de Richtlijnen: in samenwerking met de AFM worden diverse niet-wettelijke opties in de Richtlijnen geëvalueerd. Door dit project zijn de RJ-bundel in jaaredities 2016 t/m 2019 reeds een aantal opties verwijderd of aangepast. Dit project zal vermoedelijk in 2019-2020 worden voltooid;
- Nadere invulling geven aan het begrip 'business' / bedrijf (RJ 216);
- Toepassing 'combinatie 3': analyse van bijzonderheden bij toepassing van 'combinatie 3' (geconsolideerde jaarrekening opgesteld o.b.v. IFRS-EU en enkelvoudige jaarrekening opgesteld op basis van Titel 9 BW 2/NL GAAP met toepassing van waarderingsgrondslagen uit de

geconsolideerde jaarrekening), nagegaan zal worden of hiervoor algemene principes gedefinieerd kunnen worden;

- Belastingen: analyse van de 'initial recognition exemption' in IAS 12 Belastingen en de mogelijke verwerking daarvan in de Richtlijnen;
- Definitie van materialiteit: analyse van bestaande begrippen en vergelijking met internationale standaarden;
- Disclosure objectives: analyse of het toevoegen van de 'disclosure objectives'/ toelichtingsvereisten in diverse RJ-hoofdstukken nuttig is.
- Analyse of het hoofdstuk 'Verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de jaarrekening' (RJ 260) kan worden herschreven t.b.v. een beter leesbaar/toegankelijker hoofdstuk 260;
- RJK-bundel: toegevoegde waarde RJK en analyse van onderwerpen die thans niet behandeld worden in de RJK-bundel en ook geen verwijzing kennen naar de RJ-bundel
- Stramien (RJ 930): analyse van het nieuwe IFRS Conceptual Framework (2018) en de impact hiervan op het Stramien (omdat het Stramien een vertaling betreft van het IASC Conceptual Framework uit 1989);
- Het voorbereiden van commentaarbrieven aan de IASB en EFRAG.
De agenda van de IASB bevat onder meer de volgende projecten voor het komende jaar: Updating a reference to the conceptual framework (Amendments to IFRS 3); Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction (Amendments to IAS 12); Disclosure initiative – Accounting policies; Dynamic Risk Management; Goodwill and impairment; Classification of liabilities as current or non-current (Amendments to IAS 1); Primary Financial Statements; Rate-regulated activities; Management commentary; Business combinations under common control; Availability of a refund (Amendments to IFRIC 14); Disclosure initiative -Target standards-level review of disclosures.

2.3 Planning RJ-werkgroepen

Voor een aantal sectoren en bedrijfstakken geeft de RJ specifieke Richtlijnen die een aanvulling zijn op de algemene verslaggevingsregels. Vanwege de eigenheid van dergelijke sectoren, vaak met specifieke wetgeving naast of in aanvulling op Titel 9 Boek 2 BW, zijn deze Richtlijnen op sommige punten meer gedetailleerd of afwijkend van andere hoofdstukken in de Richtlijnen. Bij de totstandkoming en aanpassing van deze sectorspecifieke Richtlijnen wordt gebruik gemaakt van RJ-werkgroepen waarin deskundigen uit de sector zitting hebben, met daarbij ondersteuning van een lid van de RJ-Staf en soms van RJ-leden. In dit kader wordt ook overlegd met de betrokken ministeries of (toezichthoudende) instanties. Ook voor deze sectorspecifieke Richtlijnen ligt de eindverantwoordelijkheid bij de RJ.

De ondergenoemde RJ-werkgroepen hebben voor de periode 2019-2020 de volgende werkplanning:

- De werkgroep Financiële Instrumenten zal zich bezig houden met de gevolgen van de vervanging van IBOR en aandacht besteden aan reverse factoring.
- De werkgroep Leases zal zich richten op de nationale en internationale implementatie van IFRS 16 en mogelijke gevolgen voor RJ 292.
- De werkgroep Jaarverslag/Corporate Governance richt zich op de herstructurering van RJ 400. Verder vinden er diverse ontwikkelingen plaats die relevant zijn voor de Richtlijnen, waaronder de mogelijke gevolgen van het wetsvoorstel inzake de EU-richtlijn aandeelhoudersbetrokkenheid (o.a. bezoldigingsverslag en naleving van de aanbevelingen

met betrekking tot de pay-ratio) en de opname van Niet-financiële informatie in RJ 400 en RJ 920 (Handreiking maatschappelijke verslaggeving / Duurzaamheidsverslaggeving (integrated reporting)).

- Bij de werkgroep Banken spelen op dit geen specifieke ontwikkelingen, behalve dat steeds meer banken vrijwillig IFRS gebruiken. De werkgroep zal de eventuele impact van elektronische deponering (SBR/NT) onderzoeken.
- De werkgroep Beleggingentiteiten onderzoekt de verslaggeving van zogeheten 'paraplufondsen'. De werkgroep zal in het najaar 2019 een outreach organiseren, mede om na te gaan of een meer eenduidige verslaggeving kan worden verkregen.
- De werkgroep fondsenwervende organisaties heeft een viertal onderwerpen onderkend die nader zullen worden geanalyseerd: bestemmingsreserves als statutaire reserve, verwerking van verantwoordingskosten, inzamelingsacties praktisch weergeven en de mogelijkheid om de aankoop van areaal direct via de staat van baten te verantwoorden.
- De werkgroep Zorginstellingen zal zich bezig houden met de invloed van verwachte nieuwe wetgeving op het gebied van bekostiging van zorginstellingen op de Richtlijnen.
- De werkgroep Insurance zal zich richten op de ontwikkelingen rond de nieuwe IFRS 17 (Insurance contracts). In het najaar van 2019 zal door de IASB bij de RJ een educatieve sessie over IFRS 17 verzorgd worden.
- De werkgroep Onderwijs zal zich primair bezig houden met vraagstukken inzake de verwerking van groot onderhoud van materiele vaste activa in de sector.
- De werkgroep Pensioenen focust op dit moment op de EFRAG Discussion Paper 'Accounting for pension plans with an asset-return promise'.
- De werkgroep Pensioenfondsen zal onderzoeken hoe in de verslaggeving dient te worden omgegaan met de kortingen op pensioenen. Ook wordt gekeken naar mogelijke gevolgen voor governance en verslaggeving voor pensioenfondsen die een OOB (Organisatie Openbaar Belang) worden.
- De werkgroep Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting zal de ontwikkelingen met betrekking tot het recentelijk in de Ministeriële regelgeving voorgeschreven gebruik van het begrip beleidswaarde in de verslaggeving monitoren en waar nodig Richtlijnen hierop aanpassen .
- Voor de werkgroep MKB zijn er twee relevante onderwerpen: het actualiseren van de handreiking fiscale waarderingsgrondslagen en de mogelijke gevolgen van invoering van de UBO-wetgeving.
- De werkgroep Internationale Verslaggeving zal de internationale ontwikkelingen op de voet volgen en reageren daar waar dat gewenst is.

Expertgroep Opbrengstverantwoording

In 2018 is een Expertgroep opgericht voor opbrengstverantwoording en sindsdien is binnen de RJ discussie gevoerd over verbetering en verduidelijking van de principes voor opbrengstverantwoording in Richtlijn 270 'De winst-en-verliesrekening' en Richtlijn 221 'Onderhanden projecten'. De verwachting is dat de voorstellen van de Expertgroep in het najaar van 2019 als ontwerp-Richtlijn(en) zullen worden gepubliceerd.

2.4 Overige werkzaamheden: RJ-werkgroep NT (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat)

De RJ voert sinds 2016, op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), werkzaamheden uit in het kader van het beoordelen van de Nederlandse taxonomie (NT) voor Extensible Business Reporting Language (XBRL/SBR) in relatie tot de Richtlijnen. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een convenant tussen de RJ en het Ministerie van EZK. Het toepassen van de NT is verplicht bij elektronische deponering van jaarrekeningen bij het handelsregister, zoals momenteel wettelijk is voorgeschreven voor kleine en middelgrote rechtspersonen. Door de RJ is een werkgroep NT gevormd, waarin deskundigen zijn benoemd die gespecialiseerd zijn op dit gebied en actief zijn bij diverse accountantskantoren. Deze werkgroep wordt ondersteund door een klankbordgroep van RJ-leden. De activiteiten van de werkgroep NT worden gesubsidieerd door het Ministerie van EZK en hebben uitsluitend betrekking op beoordeling van de NT in vergelijking met de inhoud van de RJ-bundel en de RJk-bundel. De werkzaamheden van de leden van de werkgroep NT worden vergoed vanuit bovengenoemde EZK-subsidie, die los staat van de gewone begroting en taak van de RJ. De werkgroep NT rapporteert haar bevindingen aan de RJ, waarna deze worden verstrekt aan het Ministerie van EZK. Het is vervolgens aan de voor de NT verantwoordelijke partij(en) om de beoordeelde NT-versie(s) aan te passen. In 2019-2020 zal de werkgroep verder gaan met haar werkzaamheden. Door de werkgroep zal ook naar bedrijfstakken uit de RJ 600-hoofdstukken worden gekeken, voor zover deze instellingen elektronisch moeten deponeren. Door de RJ zal worden geëvalueerd of deze werkzaamheden in voldoende mate bijdragen aan de realisatie van de strategie van de RJ.

2.5 Schematische Planning 2019 – 2020

Een overzicht van de voornaamste projecten die uit de hiervoor genoemde werkzaamheden voortvloeien is opgenomen in bijlage 1. De tijdsplanning is voor een deel mede afhankelijk van de momenten waarop verzoeken voor commentaar door overheden, de IASB en/of EFRAG worden gepubliceerd en kan derhalve periodiek geactualiseerd worden.

3. Communicatie

De RJ hecht groot belang aan een goede communicatie en overleg met belanghebbenden en belangstellenden over ontwikkelingen op het gebied van financiële verslaggeving en aan een goede toegankelijkheid van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De website van de RJ is hierbij een belangrijk communicatiemiddel. In het kader van communicatie zijn de volgende activiteiten van belang:

Bijeenkomsten	De RJ organiseert afhankelijk van nationale of internationale ontwikkelingen discussiebijeenkomsten over actuele onderwerpen. Dit kunnen onder meer ontwikkelingen in Nederland of EU op het gebied van financiële verslaggeving zijn, ontwikkelingen in IFRS en/of in de Richtlijnen zelf.
Website	De RJ onderhoudt een eigen website waarin onderwerpen zoals informatie over de organisatie, RJ-Uitingen en nieuwsberichten worden opgenomen. In 2018 is de website vernieuwd.
Publiciteit / Media	Naast publicatie op de eigen website hecht de RJ ook belang aan publiciteit via andere media. Afhankelijk van ontwikkelingen zal de RJ deze media actief benaderen, bijvoorbeeld bij de jaarlijkse publicatie van de RJ-bundel.

Publicatie Richtlijnen en RJ-Uitingen	Jaarlijks wordt in september de nieuwe jaareditie van de RJ-bundel en RJK-bundel gepubliceerd. De RJ-Uitingen worden, indien nodig, gedurende het jaar uitgebracht. Elke RJ-Uiting wordt op de RJ-website gepubliceerd.
Digitale publicatie van de Richtlijnen	Naast publicatie van de bundel in boekvorm door Wolters Kluwer, zijn de Richtlijnen ook in digitale vorm via een Wolters Kluwer-abonnement beschikbaar. Tevens is er een RJ-app.

Er wordt sinds 2018 door de RJ gesproken met Wolters Kluwer over de wens van diverse belanghebbenden om te kunnen komen tot een Engelstalige uitgave (vertaling) van de RJ-bundel. De verwachting is dat door en onder verantwoordelijkheid van Wolters Kluwer een eerste Engelstalige versie van de bundel eind 2019 uitgegeven zal worden. Dit zal derhalve géén officiële versie van de (Nederlandstalige) RJ-bundel zijn, maar een vertaling die alleen digitaal beschikbaar komt.

4. Overige contacten

In aanvulling op de hiervoor reeds beschreven contacten nodigt de RJ gasten uit voor een gedachtewisseling in een RJ-vergadering.

Waarnemers van de Ministeries van Veiligheid en Justitie en Financiën, de Autoriteit Financiële Markten, VNO-NCW/MKB-Nederland en NBA zijn aanwezig bij de vergaderingen van de RJ.

Met de Autoriteit Financiële Markten wordt bovendien periodiek overlegd over ontwikkelingen in externe verslaggeving en gemeenschappelijke belangen.